Jaargang 109. Vrijdag, 6 September 1850. No. 72.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

De met den 1sten September ingevoerde veranderingen in de aankomst en het vertrek der Posten alhier, heeft het noodzakelijk gemaakt, dat een gedeelte der Couranten vroeger, dan tot nu toe geschiedde, worde afgedrukt. Het is om deze reden, dat de belanghebbenden worden verzocht, alle

ADVERTENTIEN, BERIGTEN of STUKKEN voor de COURANT bestemd,

uiterlijk des ZONDAGS AVONDS voor de Courant van DINGSDAG en des WOENSDAGS AVONDS voor die van VRIJDAG aan het *BUREAU dezer COURANT* te doen toekomen; zullende al hetgeen na dien tijd mogt ontvangen worden tot de VOLGENDE COURANT moeten blijven liggen. Zoodra wij in staat gesteld worden alles weder op den ouden voet te brengen, wat wij reden hebben te mogen hopen, zal onzen lezers daarvan mededeeling worden gedaan.

Groningen, 1 September 1850.

TWEEDE UITGAVE.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat het Hoofdbureau van Stemopneming van de Gemeente *Groningen*, Hoofdplaats van het Hoofdkiesdistrikt *Groningen*, aan het Gemeentebestuur dezer Stad, ingevolge art. 68 der Wet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* no. 37), regelende het Kiesregt enz., heeft ingezonden de **Processen-Verbaal**, bedoeld bij art. 52 en 67 der gemelde Wet, wegens de INLEVERING op den 3den dezer en de OPENING op den 4den dezer, van de **Stembriefjes** voor de keuze van ELF LEDEN van de **STATEN** in de Provincie *Groningen*; dat uit het Proces-Verbaal van Stemopneming onder anderen blijkt, dat van de ingeleverde 844 Stembriefjes uit de Gemeenten *Groningen*, *Adorp*, *Haren*, *Hoogezand*, *Hoogkerk* en *Noorddijk*, te zamen het Hoofdkiesdistrikt uitmakende, **839** geldig zijn bevonden en **5** van onwaarde verklaard; dat alzoo de volstrekte meerderheid was **420**; dat bij die stemming de volstrekte meerderheid hebben verkregen de volgende Personen, te weten:

De Heer **JOHANNES HOMAN**, op wien 647 stemmen zijn uitgebragt.
De Heer Jhr. Mr. **JOHAN WICHERS QUINTUS**, op wien 643 stemmen zijn uitgebragt.
De Heer Mr. **JACOBUS JOANNES CREMERS**, op wien 524 stemmen zijn uitgebragt.
De Heer **JAN WILLEM CORNELIS** Baron **VAN ITTERSUM**, op wien 501 stemmen zijn uitgebragt.
De Heer Mr. **WILLEM DE SITTER**, op wien 452 stemmen zijn uitgebragt;

welke personen alzoo tot LEDEN van de PROVINCIALE STATEN zijn benoemd. Dat voorts voor de overige openstaande plaatsen eene HERSTEMMING zal moeten plaats hebben en wel over de nagenoemde twaalf personen, die de meeste stemmen op zich hebben vereenigd, te weten de heeren:

U. G. SCHILTHUIS, Jz.	414	Stemmen.
K. MESDAG	410	„
H. BEEKHUIS DAMSTÉ	394	„
Mr. L. B. LOHMAN	319	„
Dr. J. VISSCHER, G.z.	313	„
Jhr. Mr. M. BACKER	219	„
Mr. A. MODDERMAN	217	„
Jhr. Mr. H. J. TRIP	211	„
Jhr. Mr. U. W. F. VAN PANHUIJS	206	„
J. SWAAGMAN, Jr.	190	„
Mr. J. O. ONNES	179	„
W. J. MEURS WICHERS	137	„

welke herstemming, volgens art. 9 der Wet van den 6den Julij 1850 (*Staatsblad* no. 39), binnen veertien dagen zal moeten plaats hebben op den daartoe ingevolge art. 14 der laatstgemelde Wet door Heeren Gedeputeerde Staten te bepalen dag; — en eindelijk, dat ingevolge art. 69 der eerstgemelde Wet van den 4den Julij l.l., afschrift van de processen-verbaal terstond is aangeplakt en ter Stads Secretarij der Gemeente voor een ieder ter inzage is nedergelegd.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 5den Sept. 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen
HORA SICCAMA.

AANBESTEDING VAN
TURF EN BRANDHOUT
VOOR HET RAADHUIS.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* gedenken bij inschrijving, ten dienste van het RAADHUIS, aan te besteden de levering van:

1. **600** Tonnen **BAGGERTURF;**
2. **800** Tonnen **HARDE ZWARTE TURF;**
3. **800** Tonnen **LANGE ZWARTE GESTOKEN TURF;**

alsmede:

4. **20,000** Stuks **BERKEN BRANDHOUT.**

De Voorwaarden van Levering zullen van heden ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, terwijl tot Monsters van iedere soort van TURF 15 Turven, en van het Brandhout 15 Houten in een' zak of eene mand, vóór of op den 14den September aanstaande, ter STADS SECRETARIJ moeten worden bezorgd; zullende bij *ieder* Monster een afzonderlijk INSCHRIJVINGSBRIEFJE moeten worden overgelegd, van buiten voorzien van dezelfde Merken als het Monster.

GRONINGEN, 2 September 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

AANGIFTE VOOR DE KERMIS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* verwittigen degenen, die op de aanstaande ***NAJAARSKERMIS*** eene plaats verlangen voor eene **HOUTEN of LINNEN KRAAM, eene OVERDEKTE of ONOVERDEKTE TAFEL of STAL, of op den OPEN GROND**, dat zij zich moeten aangeven bij den MARKTMEESTER, die daartoe zitting zal houden ter dezer STADS SECRETARIJ, op VRIJDAG den 6den September 1850, des voormiddags van negen tot twaalf en des namiddags van drie tot vijf uren; bij welke aangifte het STEDE- en WAAKGELD terstond zal moeten worden voldaan. — Voorts, dat, ingevolge art. 3 van het Reglement op het houden der Kermissen te *Groningen*, gepubliceerd den 9den Januarij 1840, tot de Loting niet zullen worden toegelaten:

1) Degenen, die verzuimd hebben bovengemelde AANGIFTE te doen;

2) Degenen, die het verschuldigde STEDE- en WAAKGELD niet dadelijk bij de aangifte ter bekoming eener standplaats hebben betaald; — eindelijk, dat het, ingevolge art. 37 van het gemelde Reglement, niet dan in bijzondere gevallen, doch nimmer na het inluiden der Kermis, door Burgemeester en Wethouderen vergund mag worden, op de aanstaande Kermis voor te staan aan iemand, die aan de Loting geen deel genomen heeft.

GRONINGEN, 26 Augustus 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat de door den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR der Provincie *Groningen*, bij besluit van den 27sten Augustus 1850, no. 3, gearresteerde en invorderbaar verklaarde KOHIEREN, t. w.:

1) Het tweede en laatste gedeelte van het PRIMITIEF KOHIER voor de BELASTING op het PERSONEEL, over het dienstjaar 18⁴⁹/₅₀, van deze Gemeente, bevattende de wijkletters N—Z, en

2) Het eerste SUPPLETOIR KOHIER dierzelfde BELASTING, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering zijn ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten, vrijgesteld van zegel, moeten worden gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen*.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 3den Sept. 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR der Provincie *Groningen*, bij besluit van den 30sten Augustus 1850, no. 25, gearresteerd en invorderbaar verklaard eerste gedeelte van het PRIMITIEF KOHIER van het PATENTREGT over het dienstjaar 18⁵⁰/₅₁, van deze Gemeente, bevattende de Wijkletters A—M (zwart), op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten moeten worden geschreven op zegel, gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen*.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 3den Sept. 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

De Sardinische gezant, de heer *Pinelli*, is door *Pius IX* ten gehoore ontvangen, begeleid door den Franschen ambassadeur aan het Pauselijk hof. Hij zou een' brief van Koning *Victor Emmanuel* hebben overhandigd, geschreven in zeer verzoenenden geest. Dit gaf hoop op eene schikking, te meer, daar het Fransche gouvernement zich daartoe ijverig bemiddelaar toont.

— De Paus heeft aan den aartsbisschop van Rimini een brevet gezonden, waarin de Paus er openlijk voor uitkomt het wonder van de Maagd te Rimini, waarover in den laatsten tijd zooveel gesproken is, in zijne bescherming te nemen. Dit brevet bevat o. a. het volgende:

Gij meldt ons, dat gij en de geestelijkheid van Rimini hartelijk verlangt aan de zeer Heilige Maagd een openlijk en schitterend blijk van godsvrucht en dankbaarheid te geven, en dat gij besloten hebt, dat beeld der Maagd *met eene gouden kroon te versieren*, daar dit beeld, volgens het door u gegeven berigt, *zich over het geheele land beroemd heeft gemaakt door het wonder van het verdraaijen der oogen.* Te gelijker tijd geeft gij den wensch te kennen, deze plegtigheid den 15den Aug. aanstaande te mogen vieren. En daar gij en de geestelijkheid van Rimini er veel aan hecht, deze plegtigheid met de grootst mogelijke feestelijkheid te vieren, smeekt gij ons vuriglijk u zoo mogelijk toe te staan, dat zij op onzen naam en op ons gezag gevierd worde. Wij ondervinden de grootste blijdschap uwe dringende gebeden te kunnen inwilligen, omdat ons niets zoo zeer ter harte gaat als óm alles te doen, hetgeen wij weten dat kan strekken tot den roem en den grootsten lof der Maagd *Maria.*

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 31 Augustus.

Nog is het niet bekend, wat morgen *bij het hervatten van de zittingen der voormalige Bonds-vergadering*, na eene rust van twee jaren en zeven weken, zal plaats hebben. Mogt de Engere-Raad alsdan nog niet voltallig zijn, dan zal denkelijk de vergadering worden verdaagd. Men moet vooraf hebben bepaald, dat, nadat de Oostenrijksche gemagtigde, als van regtswege met het voorzitterschap bekleed, de vergadering zal hebben geopend, de Oostenrijksche ambtenaar, belast met het opmaken der akten, overluid zal vragen, of Pruissen niet vertegenwoordigd is, en dat, indien daarop geen antwoord volgt, de vergadering zal worden gesloten.

KEULEN, 1 September.

De van alle zijden ontvangen berigten nopens het bedrag van den oogst, hebben bereids de opmerkzaamheid der regering getrokken. Dooreen zal de oogst een derde minder dan in het vorige jaar zijn. Bijna overal zijn de erwten mislukt, en dreigt de aardappel-ziekte, weshalve deze in groote menigte aan de branderijen verkocht worden.

— Uit Wiesbaden, 30 Augustus, wordt gemeld, dat aldaar eene lijkplegtigheid heeft plaats gehad, ter zake van het overlijden van den Koning der Franschen, *Lodewijk Philips*, en dat dezelve door den tegenwoordigen pretendent voor den Franschen troon, den hertog *van Bordeaux*, en de zich daar ter plaatse bevindende Franschen is bijgewoond, als welke daartoe (voorzeker op last van den hertog) bij rondgaande brieven waren uitgenoodigd. — Dit sterfgeval wordt door de meeste Legitimisten als eene gebeurtenis van hoog gewigt beschouwd. Zij rekenen op den afkeer van de meeste Franschen van een regentschap, en vleijen zich dat daardoor de kans, om den hertog *van Bordeaux*, welke steeds de woorden van *trouw en hoop* als zijne kernspreuk blijft voeren, weder op den troon te brengen, aanmerkelijk is verbeterd.

Zijn vertrek is op morgen bepaald.

— De *Bresl. Zeit.* meldt het overlijden van den rijksten bankier van Hongarije, den heer *Wodjauner*, een' bekeerden Jood, die een vermogen van nagenoeg 20 millioen guldens nalaat.

SLEESWIJK-HOLSTEIN.

In den stand der legers is nog geene merkbare verandering gekomen. De Holsteiners bezetten den Eider en steunen regts en links aan de vesting Rendsburg. Hunne voorposten stroopen tot op eenen kleinen afstand van dien vloed, en ontmoeten dan dikwerf Deensche voorposten, met welke zij in schermutseling geraken, en waarbij dan soms eenige soldaten dood of kreupel worden geschoten, zonder noodzakelijkheid, of eenig gevolg. — Het steunpunt van de Deensche krijgsmagt is de versterkte positie van Sleeswijk en de Schley, met eene brug over dien zee-arm, te Missünde, voorzien van een goed aangelegd bruggehoofd. De regter-flank van deze positie wordt niet alleen door een talrijk observatie-corps gedekt, maar ook door overstroomingen van de rivier de Treene.

Den 30sten Aug. hebben zich eene menigte Russische oorlogschepen voor de haven van Kiel vertoond; acht derzelve, benevens een Deensch, vormen eene linie voor die plaats. Men houdt het niet voor onwaarschijnlijk, dat die scheepsmagt eerlang tot wezenlijke interventie konde overgaan, te meer daar men verneemt, dat ook Duitsche troepen worden verwacht, om tot de uitvoering van het Londensche protokol en de bevrediging van Holstein mede te werken.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 1 September.

Al de lord-mayors van Engeland zullen in de maand October te York een groot feestmaal geven aan prins *Albert*, den lord-mayor van Londen, en andere gasten. De beroemde Fransche chef de cuisine *Soyer* zal het feest ordenen.

—De electrische telegraaf onder zee, van Dover (Engeland) naar kaap Grisnez (op de Fransche kust) is reeds met het beste gevolg in werking, zoodat thans tusschen de bedoelde punten, langs den bodem van den oceaan, gemeenschap plaats vindt en berigten overgebragt worden in minder seconden, dan vereischt worden om het kleinste woord in het Engelsch op het papier te schrijven. Eergisteren heeft de hertog *van Wellington* den bewusten telegraaf reeds bezocht, en over deszelfs verbazend snelle werking zijne grootste bewondering en tevredenheid betuigd.

— Omtrent het sterven van *Lodewijk Philips* verneemt men nog deze bijzonderheid, dat zijne kleinkinderen in het park spelende waren, toen zij ontboden werden om getuigen van zijnen dood te zijn. Hij omhelsde hen den een na den anderen, en gaf hun zijnen zegen, met een' glimlach op de lippen, en met teedere bewoordingen, in zijnen grooten armstoel gezeten, even als op die verjaar- of andere feestdagen, op welke hij gewoon was de gelukwenschingen zijner talrijke familie te ontvangen.

— Volgens bijzondere brieven uit Parijs, zou de President *Lodewijk Napoleon*, zoodra hij het overlijden van den gewezen Koning *Lodewijk Philips* vernam, zijn verlangen te kennen hebben gegeven, dat het lijk van dien vorst naar Frankrijk wierd overgebragt, om in den koninklijken grafkelder te Dreux bijgezet te worden, en herinnerd hebben, dat in 1840, onder het bestuur van dien Koning, aan het stoffelijk overschot van Keizer *Napoleon* eene luisterrijke begrafenis in Frankrijk te beurt gevallen is.

— Kapt. *Emmons*, van de koninklijke transatlantische stoombootmaatschappij, volbragt dezer dagen zijne 168ste reis over den Oceaan, gedurende de 12 jaren van zijne verbindtenis aan die maatschappij. Men berekent, dat de aaneengeschakelde lengte zijner verschillende reizen 500,000 mijlen bedraagt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 September.

Gisteren morgen is er in de kapel te Neuilly, opgerigt ter gedachtenis van den hertog *van Orleans*, eene lijkdienst gehouden voor *Lodewijk Philips.* Eene talrijke volksmenigte woonde dezelve bij. Vele personen te Parijs hebben den rouw aangenomen.

— Het bekende Parijssche dagblad *l'Univers*, hetwelk in den laatsten tijd zoo ver gegaan is van onbewimpeld de Inquisitie en hare foltertuigen als heilzaam voor de bewaring van het ware geloof aan te bevelen; heeft een' zwaren slag ontvangen. De aartsbisschop van Parijs heeft namelijk, bij een bevelschrift van den 24sten Aug. j.l., een besluit der laatstelijk te Parijs gehouden provinciale kerkvergadering betreffende de schrijvers die kerkelijke aangelegenheden behandelen, afgekondigd, en daarbij eene kennisgeving betrekkelijk het dagblad *l'Univers* gevoegd, waarin o. a. van dat blad gezegd wordt: „In de groote vraag van de vrijheid der kerk, scheen het meer roem en voordeel te vinden in een' eindeloozen strijd dan in de overwinning. Het heeft veelmalen den naam en het gezag der bisschoppen blootgegeven om aan zijne meeningen gewigt bij te zetten of vertrouwen te winnen voor zijne plannen. Het heeft door zijn' hevigen schrijftrant eene zekere dwingelandij uitgeoefend over de geestelijkheid, een zedelijk geweld op de bisschoppen: te meer daar dit dagblad, door *leeken* geschreven, het voorkomen had, het orgaan te zijn van de geestelijkheid en van de bisschoppen.

„En zoo gebeurde, wat gebeuren moest aan lieden, die zich aanmatigen om te beslissen in zaken, waarvoor zij noch bevoegdheid noch behoorlijke opleiding hebben: zij hebben niet zelden alles verward, alles overdreven, bijna altijd de waarheid voorbij loopende, welke de Kerk, in overeenstemming met de rede, ons meestal tusschen de uitersten aanwijst. Met evenveel overdrijving spraken zij dezer dagen van wonderdadige voorvallen (de wonderdoende Mariabeelden te Rimini en Fossombrone), welke de Kerk, in deze zaak altijd zeer omzigtig te werk gaande, niet erkend noch goedgekeurd heeft.

„En wat zullen wij, — zegt de aartsbisschop verder, — van het lang gerekt en zoo ontijdig twistgeschrijf over de Inquisitie zeggen, hetwelk de *Univers* gevoerd heeft met zijne gewone heftigheid en zijn' buitensporigen schrijftrant? Ook hierin hebben wij van ons gezag moeten gebruik maken, doch wij zagen tot onze smart dat gezag minachten; wij hebben den redacteur van het blad voorgehouden, dat zulk een twistgeschrijf nadeelig moest werken op de aan onze zorg vertrouwde kudde; als bewaarders der zuivere leer, als regters niet alleen over de waarheid, maar ook over de tijdigheid der geopperd wordende stellingen, hebben wij hem uitdrukkelijk verboden dat onderwerp verder te behandelen: maar zij zijn daarmede met nog grooter heftigheid voortgegaan."

De kennisgeving eindigt met eene aanbeveling der Christelijke liefde, die verbetert en niet verbittert, aan degenen die voor het publiek schrijven.

— Het hof van assises te Bastia heeft tot eeuwigdurenden dwangarbeid veroordeeld zekeren *Ristani*, door het voorloopig bewind in de betrekking van onder-commissaris der republiek gezonden naar Sartène (Corsica), en sedert dien tijd aldaar gevestigd als onder-prefect.

Die man, aan wien men niet geschroomd had, zulk eene belangrijke betrekking op te dragen, vond voorzeker de administrative loopbaan te langwijlig en te min productief voor zijne behoeften; bij gevolg wist hij zich andere hulpbronnen te verschaffen, om aan zijne eerzucht te voldoen. Weldra sloot hij zich aan bij eene bende dieven, ten einde rijke en tevens schroomvallige personen te bestelen. Zie hier, hoe zij

daarmede te werk gingen: een der bandieten schreef aan deze of genen der bedoelde grondeigenaars, en gelastte hem daarbij, eene min of meer aanzienlijke som te deponeren bij den publieken ambtenaar, den heer *Ristani*: vervolgens schreef hij ook aan den laatsten, om de bij hem gedeponeerde som onmiddellijk op eene bepaalde plaats te brengen, beiden in die brieven met de vreeselijkste wraakoefeningen bedreigende, indien zij niet stiptelijk aan den inhoud voldeden. Nu kwam natuurlijk de grondeigenaar met den overheidspersoon in aanraking en zij beklaagden elkander onderling over de stoutmoedigheid der boosdoeners. Eindelijk kwamen zij tot het besluit, om uit vrees voor iets ergers aan den last te voldoen; *Ristani* ontving de gelden en het valt ligt te beseffen, welke bestemming hij er aan gaf. Deze misdadige speculatiën vernieuwden zich dagelijks, totdat eindelijk de justitie tusschen beiden kwam en eenige der medepligtigen in hechtenis nam; twee van hen werden veroordeeld tot levenslangen dwangarbeid; zij zwegen gedurende geruimen tijd, hopende, dat *Ristani* voor hen in de bres zoude springen bij de overheid. Maar toen zij bemerkten, dat hun medepligtige zich niets aan hunne zaak liet gelegen liggen, hebben zij hem aangeklaagd, waarvan het gevolg was, dat hij op den 1sten Januarij jl., na eene officiële visite ter gelegenheid van den nieuwjaarsdag, door de officieren der gendarmerie in naam der wet in hechtenis werd genomen. De veroordeeling tot levenslangen dwangarbeid, die op de debatten in deze treurige zaak gevolgd is, heeft andermaal een bewijs gegeven, aan welke mannen Frankrijk door het voorloopig bewind werd overgeleverd.

— Men verzekert, dat de inwijding van den onderzeeschen telegraaf den 10den September e.k. zal plaats hebben, en dat de President der republiek beloofd heeft zich alsdan naar Calais te begeven.

— De heer *Lamartine* schijnt het staatkundige tooneel nog niet voor altijd verlaten te hebben, ten minste hij heeft thans een manifest uitgevaardigd, waarin hij de bedoelingen der Bonapartisten, Legitimisten, Orleanisten en Socialisten veroordeelt, en eindigt met 't voorspellen, dat de republiek over al hare vijanden zegepralen, 1852 bereiken, het algemeene stemregt herstellen, twee Kamers aan het Land geven zal, enz.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 September.

Twee Spaansche hoogleeraren nemen ons observatorium in oogenschouw, en verzamelen inlichtingen nopens den staat van de astronomische wetenschappen hier te lande.

— De stoomboot *Soho* vertrok van Antwerpen onder anderen met 4000 manden vruchten. Eene andere stoomboot derwaarts was geheel geladen met nooten.

De gewone beurtvaartuigen tusschen verschillende havens van het vaste land en Londen, zijn haast niet in staat, de vruchten, naar genoemde stad bestemd, te bergen.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 3 September.

Bij Koninklijk besluit van den 21sten Augustus zijn tot ridders van de Militaire Willemsorde, vierde klasse, benoemd: de luitenant ter zee der 1ste klasse *H. Camp*, kommandant van Zr. Ms. stoomschip *Vesuvius*; de luitenant ter zee van de 2de klasse *P. M. van der Haak*, dienende op idem en oudste officier van de beide sloepen, en de matrozen der 2de en 3de klasse van dien bodem *S. Gerstagen* en *P. C. van Deelen*, wegens hun gehouden moedig gedrag, bij gelegenheid eener ontmoeting op den 24sten Maart 1850 van voormeld schip met eenige zeeroovers, nabij het middenrif der Boompjeseilanden, op eene reis van Soerabaija naar Batavia.

— Naar men verzekert, heeft de heer *Baud* de verkiezing tot lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal voor het hoofd-kiesdistrikt Rotterdam aangenomen, en voor die van 's Gravenhage bedankt.

— Ook de heer *A. J. Duymaer v. Twist* heeft de verkiezing tot lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal voor het kiesdistrikt Steenwijk aangenomen; zoodat er dien ten gevolge te Zwolle eene nieuwe vrije keus zal moeten plaats hebben.

— Naar men verneemt, is het ontwerp van wet betrekkelijk het regt van vereeniging en vergadering, thans door den Minister van Justitie in gereedheid gebragt, om aan den Raad van State te worden onderworpen.

De ontwerpen der staatsbegrooting voor den jare 1851, die, ingevolge art. 120 der Grondwet, dadelijk na het openen der gewone vergadering van de Staten Generaal, van wege den Koning moeten worden aangeboden, zijn bij de departementen van algemeen bestuur bereids in gereedheid.

— De verkooping van de verzameling der planten en gewassen van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, heeft zuiver *f* 15,000 opgebragt, indien men de opgehoudene nommers van de geheele opbrengst aftrekt.

— Ten behoeve der *algemeene armen* der stad 's Gravenhage, is aan de algemeene armen-commissie door den heer burgemeester overgemaakt de som van *vierhonderdtwintig gulden*, aan Z. E. A. toegezonden door de commissie tot vereffening der nalatenschap van Z. M. Koning *Willem II*, zijnde het provenu der bewijzen van toegang tot den verkoop der schilderijen van wijlen Z. M., alsmede eene som van *zeventien gulden vijftig cents*, zijnde de opbrengst der tentoonstelling van de schilderij van *Th. Gudin*, toebehoord hebbende aan wijlen den heer *Ragay*.

— Z. Exc. de minister van justitie heeft, bij circulaire van den 3den Augustus l.l., de heeren proc.-generaal bij den hoogen raad en de provinciale geregtshoven, de officieren van justitie bij de arrondissements-regtbanken, kantonregters, directeuren en commissarissen van policie aangeschreven, een wakend oog te houden op het clandestine vervoeren van brieven, en die ambtenaren aangemaand, aan die surveillance hunne ernstige krachten te wijden.

— In den *Courrier Batave* van eergisteren leest men een' brief, dd. 20sten Aug. j.l., van *Ledru-Rollin*, namens de Europesche democratische hoofd-commissie te Londen, aan den redacteur van den *Courrier, van Bevervoorde*, welke aan genoemde hoofdcommissie, onder toezending van eenige nommers van zijn blad, aangeboden had, in betrekking met haar te treden.

AMSTERDAM, 3 September.

Door de Nederlandsche Handelmaatschappij zijn weder *bevracht* acht schepen.

VOORBURG, 1 September.

H. K. H. Prinses *Marianne der Nederlanden* is voor een paar dagen weder van een uitstapje naar Aken, alwaar zij de baden gebruikt heeft, op Rusthof terug gekeerd. Zij heeft bare kinderen aldaar niet ontmoet en niet kunnen medenemen. Men spreekt er van, dat er tegen die komst zwarigheden bestaan, die in betrekking staan tot hare hofhouding. Aan de verwijdering van den secretaris en zijne vrouw schijnt voor alsnog niet gedacht te worden.

ASSEN, 2 September.

Hier zijn aangekomen de twee Hannoversche waterbouwkundigen, de Wasserbau-Director *Pleener* en de Ministeriën-Referent *Erksleben*, die — zoo als wij in ons vorig no. reeds hebben berigt — door de Hannoversche regering zijn afgezonden, om kennis te nemen van de plannen van kanalisatie in dit gewest, en in loco opnemingen te doen, met het oog op eene door de Hann. regering gewenschte verbinding van de Eems met de Nederlandsche kanalen.

KOEVORDEN, 1 September.

Sedert eenige dagen is in dezen omtrek een vreemdsoortig dier gezien, volgens opgave ter grootte van een' bulhond, en vuil wit van kleur; gisteren en heden is er jagt op gemaakt; naar men zegt, heeft het zich nu naar de Overijsselsche veenen begeven. Het zoude groote nagels aan de pooten hebben; het is door velen slechts op een' afstand gezien. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 5 September.

Men verneemt dat Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche zaken heeft bepaald, dat de herstemming voor één lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal in het Hoofdkiesdistrikt Groningen zal plaats hebben op Woensdag den 11den September 1850.

— De circulaires van den 31sten Aug. l.l. en den 2den dezer, waarbij de afgetreden Staatsraad, Gouverneur dezer provincie aan de plaatselijke besturen in dit gewest mededeeling heeft gedaan van het aan denzelven verleend eervol ontslag uit de betrekking van Gouverneur dezer provincie, — en de nieuw benoemde Staatsraad, Commissaris des Konings aan dezelfde besturen kennis geeft van 't aanvaarden van die betrekking, luiden als volgt:

1). „Het heeft Z. M. den Koning behaagd, bij besluit van den 22sten dezer, no. 1, mij, met den 1sten September eerstkomende, eervol ontslag te verleenen uit mijne betrekking van Gouverneur der provincie Groningen, onder dankbetuiging voor de door mij gedurende vele jaren in die betrekking bewezen diensten.

„Mij verpligt achtende, UEd. hiervan bij deze kennis te geven, gevoel ik mij tevens gedrongen, UEd. mijnen opregten dank te betuigen voor de welwillende medewerking, mij door UEd. in de vervulling mijner ambtspligten, gedurende een tijdvak van twintig jaren, bewezen, terwijl ik de eer heb mij in uw vriendschappelijk aandenken aan te bevelen."

2) „Door Zijne Majesteit benoemd zijnde tot H.D. Commissaris in deze provincie, geef ik mij de eer UEd. te informeren, dat ik op gisteren deze betrekking heb aanvaard.

„De eer, welke mij hierdoor is te beurt gevallen, wordt verhoogd door het genoegen, van daardoor met UEd. in betrekking te komen.

„Ik zal mijne pogingen bij de uwe voegen, om voor Vaderland en Koning nuttig te zijn, en meer bijzonder te behartigen de belangen van dit aanzienlijk gewest, terwijl ik mij tot dien einde in uwe welwillende medewerking aanbeveel."

— De heer G. REINDERS heeft het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten Generaal voor het tweede hoofdkiesdistrikt dezer provincie (Zuidhorn) aangenomen.

— De verjaring van Z. K. H. WILLEM NIKOLAAS ALEXANDER FREDERIK KAREL HENDRIK (Kroonprins) is gisteren hier ter stede gevierd door het uitsteken der vlaggen van de publieke gebouwen en het houden eener parade door het garnizoen, terwijl des avonds op de Groote Markt zwermers werden afgestoken.

— Van goederhand wordt ons medegedeeld, dat door de heeren uitmakende het gezamenlijk personeel van het provinciehuis alhier, op heden avond aan den afgetreden heer staatsraad, gouverneur dezer provincie zal worden aangeboden *een fraai bewerkte zilveren inktstander*, voorzien van eene toepasselijke inscriptie, — als blijk hunner hoogachting en uit dankbaarheid voor de genotene gunst- en vriendschapsbewijzen gedurende Z.H.Ed. Gestr. bestuur over dit gewest.

— Met de waarneming ad interim van het postkantoor te Appingedam is belast de heer R. VAN SONSBEECK, gekwalificeerd aan het postkantoor alhier, en niet de heer J. H. SONSBEECK, zoo als in ons vorig nommer abusievelijk is opgegeven.

— Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te *Hoogezand* is Maandag laatstleden in het gemeentehuis aanbesteed: *Het bouwen van een Armen-werkhuis aldaar, met de leverantie der daartoe benoodigde materialen.* Het werk is aangenomen door den timmerman en metselaar JONKMAN aldaar, voor eene som van *f* 4890.

Volgens het reeds verspreide prospectus van het door de boekhandelaars J. NOORDUYN EN ZOON uit te geven werk van Ds. VAN SENDEN, zal dit bestaan uit vier deelen, en te oordeelen naar hetgeen wij er van zijn te weten gekomen, vertrouwen wij, dat daarmede volkomen zal worden voldaan aan het verlangen van het Nederlandsch publiek, dat zijne belangstelling in dit werk, gedurende de reis van den schrijver naar het Oosten, reeds zoo algemeen heeft te kennen gegeven.

In het hoofdkiesdistrikt Goes, alwaar één lid moest verkozen worden voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, waren uitgebragt 651 stemmen. Geen der kandidaten heeft de volstrekte meerderheid bekomen, zullende er overgestemd moeten worden tusschen de heeren P. J. BACHIENE, die 259, en J. J. VAN DEINSE, die 191 stemmen op zich vereenigden. Er waren 150 stemmen op den heer G. A. FOKKER en 51 op diverse anderen uitgebragt.

Men leest in den *Kaleidoskoop*: „Een kluchtig incident heeft, naar wij vernemen, met de stembus van Dinxperlo plaats gehad. De heer B....., aldaar belast met de overbrenging der stemming naar de hoofdplaats van het distrikt, leidde zijn weg hem voor een gedeelte over Pruissisch grondgebied. Naauwelijks hierop aangekomen, werd hij door eenige Pruissische commiezen aangehouden, om te onderzoeken, of hij ook contrabande bij zich had. Men wilde weten wat hij vervoerde, en met zijne verklaring, dat het de kiesbus met *Wahlzettel* was, werd geen genoegen genomen. Of er nu redenen bestonden, om den heer B. van smokkelen te verdenken, of de vrije verkiezing in de oogen der ambtenaren van FRIEDRICH WILHELM contrabande is, weten wij niet; doch de heeren Pruissen namen de stembus in beslag en wilden die met geweld openen, om den inhoud te onderzoeken. Slechts met de grootste moeite gelukte het den heer B. dit te verhinderen, en niet dan door de bus in bewaring der commiezen te laten, tot hij den burgemeester en verdere autoriteiten zou opgehaald hebben, om de waarheid zijner bewering te staven, en de onschuldige stembus van alle verdenking van smokkelgoederen te bevatten, te hebben gezuiverd. Er was voorts alle inspanning noodig, om de stembus nog op den bepaalden tijd ter plaatse harer bestemming te krijgen."

In eene der stembussen van het distrikt Arnhem (alwaar de heeren DE MAN en DULLERT verkozen zijn), is een biljet gevonden, waarop stond:

„DE MAN DULLERT.
„*Een komma doet soms veel ter zaak,*
„*Daardoor vergist een mensch zich vaak,*
„*Komt, Heeren! spits nu eens uw brein,*
„*Of er één of twee gekozen zijn.*"

LAATSTE BERIGTEN.

GRONINGEN, 5 September; 's avonds.

Men deelt ons mede, dat de heer EDUARD DE VRIES met zijn tooneelgezelschap gedurende de akademiefeesten alhier geene representatie zal geven, waartoe vroeger het plan bestond, zijnde hij hierin verhinderd, doordien hij op dat tijdstip te Amsterdam werkzaam moet zijn, — doch thans daarentegen door den directeur G. DOMHOFF aanvrage is gedaan, om met zijn gezelschap gedurende de feesten eenige voorstellingen te geven. Men twijfelt niet of die toestemming zal worden verleend.

— Bij besluit van den 2den dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden, op zijn verzoek, een eervol ontslag te verleenen aan T. H. SLOT, als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Groningen, en zulks uit hoofde van verandering van woonplaats; — en als zoodanig te benoemen mr. E. J. B. CREMERS, thans korporaal.

— Doordien de verkiezingen voor de Provinciale Staten juist op den eersten Dingsdag dezer maand, op welken anders de najaars Norger markt wordt gehouden, moesten plaats hebben, is die markt heden gehouden. De Norger markt, die onder de Drentsche markten eene eerste plaats bekleedt en jaarlijks druk bezocht wordt, vooral ook uit deze provincie, maakte dan ook nu geene uitzondering. Gisteren middag toch en heden morgen trok weder een groot aantal rijtuigen van allerlei soort door deze stad derwaarts. — In een volgend no. zullen wij misschien iets naders daaromtrent kunnen mededeelen.

'S GRAVENHAGE, 3 September. Naar aanleiding van hetgeen *de Toekomst* van j.l. Zondag meldt, kunnen wij de geruststellende verzekering geven, dat Hare Majesteit, volgens de laatste berigten, alhier uit Baden-Baden ontvangen, welvarende was; terwijl HDr. secretaris door de koorts is aangetast geweest, doch, bij het afzenden der berigten, weder zoo goed als hersteld was.

— Naar wij vernemen, zijn bij het ministerie van binnenlandsche zaken twee hoofdambtenaren aangesteld, en is bij dat departement ook benoemd tot adjunct-commies, de onder het ministerie DE KEMPENAER ontslagen heer J. TIDEMAN, destijds adjunct-redacteur van de *Staats-Courant*. (*'s Grav. N. bode.*)

— Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, in ervaring gekomen zijnde, dat bij sommige banken van leening grove misbruiken plaats hebben, daarin bestaande, dat voor het leenen of lossen van panden op buitengewone uren en voor de toezegging van eene bijzondere zorg voor laken of andere goederen eenige centen gevorderd of aangenomen worden, heeft de gewestelijke besturen aangeschreven, hiertegen met alle zorgvuldigheid te waken.

— De ter reede van het Nieuwe Diep liggende korvet *Sumatra* zal van daar naar Vlissingen vertrekken, om zich gereed te maken voor eene reis naar Batavia, tot het overbrengen van den nieuw benoemden Gouverneur Generaal naar Neêrlands Indië.

(De officiële benoeming van den heer BRUCE, tot gouverneur-generaal van Neêrlands Indië, is tot heden nog niet geteekend. Men twijfelt echter niet of dit zal spoedig geschieden.)

AMSTERDAM, 4 September. Wij vernemen dat de Statuten van de *Drentsche Kanaal-Maatschappij*, zoo als die in de op den 29sten Aug. l.l. alhier, onder voorzitting van den heer mr. J. HEEMSKERK, Az., gehoudene vergadering der deelhebbers zijn gearresteerd, thans ter goedkeuring aan Z. M. den Koning zijn aangeboden. Op de deelneming van de provincie Drenthe en van eenige gemeenten, en de tot dat einde te openen negotiatiën is bereids de Koninklijke goedkeuring verleend. Het was tot bijwoning van de evengenoemde vergadering, dat de Commissaris des Konings in Drenthe, en de heer J. TONCKENS, lid van Gedep. Staten van dat gewest, zich herwaarts hadden begeven. De ijver waarmede deze zaak, die aan zoo vele landgenooten arbeid en brood moet verschaffen, zoowel bij het tegenwoordige ministerie van binnenlandsche zaken als bij het provinciaal bestuur wordt behandeld, verdient allen lof.

— Het liet zich verwachten, dat vele hier te lande sedert jaren gevestigde vreemdelingen, de hun door de wet thans gebodene gelegenheid, tot verkrijging van het Nederlanderschap zouden te baat nemen. Reeds is zoodanige stap gedaan door de heeren W. A. J. WULFINGH, controleur bij het collegie van regenten over de godshuizen en algemeene armen te 's Bosch, en P. C. VESWINKEL DORSELEN, grondeigenaar te Utrecht. De regering ondersteunt krachtig de beide aanzoeken bij de Staten-Generaal.

SNEEK, 3 Sept. De prijs der boter, die gedurende deze zomer aan den lagen kant was, begint allengs te stijgen en op de hoogte te komen, waarop zij, nu een jaar verleden, stond. Op den laatsten marktdag van de afgeloopen maand Augustus was zij zelfs iets beter dan op dien van Augustus in 1849. Toen toch gold zij alhier *f* 30, en nu *f* 32.

Deze verbeterde en hoogere prijs dan verleden jaar schijnt geen gevolg te zijn daarvan, dat er thans minder gemaakt wordt, want de aanvoer op den 29sten Augustus 1849 was 1499 vierden en op den 27sten Augustus dezes jaars 1550 vierden. — De aanvoer van kaas op beide genoemde tijdstippen was in 1849: 28091 N. ponden, prijs *f* 16 à *f* 18, en in dit jaar 27866 N. ponden, prijs *f* 14 à *f* 18. — Alzoo boter, op dit tijdstip, wel zoo veel; kaas iets minder.

De laatste Buitenlandsche tijdingen van eenig belang bepalen zich voornamelijk tot de volgende:

HAMBURG, 1 September. Heden morgen ontvangt men alhier uit Sleeswijk berigt van een voorpostengevecht bij Holzbunge, waarbij aan weerszijden eenigen sneuvelden. Bij het Holsteinsche leger heerscht steeds veel beweging; het verlangt naar een' beslissenden slag. Gisteren werd bijna bij het geheele leger alarm geslagen, en schijnt men op een' ernstigen aanval bereid geweest te zijn; doch het kwam niet tot een gevecht, en om drie uur 's namiddags was de algemeene staf reeds weder te Rendsburg. De Holsteinsche artillerie is weer geheel voltallig, zoo aan officieren als aan manschappen, zoodat, volgens officiële kennisgeving, daarbij geene vrijwilligers meer worden aangenomen.

FRANKFORT, 2 September. Heden is hier de eerste zamenkomst gehouden van den *Duitschen Bondsraad*, die in 1848 in hoop dat er spoedig eene nieuwe Bondsoverheid tot stand zou komen, opgeheven werd. Zoover men weet, is de zitting alleen bijgewoond door dezelfde negen gevolmagtigden, die het nu geëindigd Frankforter congres uitmaakten; andere regeringen hebben nog geen gevolmagtigde gezonden, en Pruissen zal, met verscheidene Staten der Unie, daartoe ook niet overgaan. De Bondsraad telt niettemin reeds een genoegzaam aantal leden om geldige besluiten te kunnen nemen, of hij eindelijk de nieuwe staatkundige regeling van Duitschland zal tot stand brengen, is zeer twijfelachtig.

LONDEN, 2 September. Het stoffelijk overschot van LODEWIJK PHILIPS is heden van Claremont naar den grafkelder der R.-K. kapel te Weybridge overgebragt. Ondanks den wensch er familie, om het lijk zonder opzien of praalvertooning naar de laatste rustplaats te doen vervoeren, was toch eene ontzettende menigte, zoowel Engelschen als Franschen, te Claremont verschenen, om door hunne tegenwoordigheid te toonen hoeveel belang zij in den ontslapen Vorst stelden. Onder de aanwezige Franschen merkte men op den markies DE RUMIGNY; den baron DE BUSSIÈRES, den hertog DE MONTMORENCY, den hertog DE GUICHE, de graven DE MONTESQUIEU en DE JARNAC, voorts de gezanten van België, Spanje, Napels, enz. Ook te Weybridge was eene talloose menigte vereenigd om blijk van meewarigheid aan de familie van LODEWIJK PHILIPS te geven. Bij de aankomst van de lijkkoets waren de Koningin-weduwe, de hertogin VAN NEMOURS en andere leden des vorstelijken gezins aan de deur der kerk wachtende. Vervolgens werd de lijkkist door 10 personen tot voor het altaar gedragen; daarna werd, in tegenwoordigheid van al de aanwezige familieleden des ontslapenen en zoovele personen als de kleine kerk konde bevatten, eene plegtige mis gevierd en eindelijk het lijk in den grafkelder nedergelaten, die terstond daarop werd verzegeld. De stoet keerde alstoen naar Claremont terug.

— Naar luid van berigten uit Australië, begint men in onderscheidene Engelsche volkplantingen aldaar ernstig het plan te behandelen om zich van het moederland af te scheuren. Men was in de omstreken van Adelaïde druk bezig met goudwasschen, zoodat daardoor de emigratie naar Californië werd gestuit. Te Adelaïde was een Duitsch dagblad verschenen, genoemd *Süd-Australische Zeitung*; de massa Duitschers, die uit Europa derwaarts kwamen, maakte het bestaan van zoodanig blad mogelijk.

PARIJS, 2 September. Wederom hebben vier departementale raden eene herziening der grondwet wenschelijk verklaard; een derzelve heeft er uitdrukkelijk bijgevoegd dat deze herziening geschieden moest met inachtneming der grondwettige vormen en termijnen. — Er zijn dus reeds vijftien departementale raden, die zich voor eene grondwetsherziening verklaard hebben, van welke zes verlangen dat dezelve geschiede naar de door de Grondwet zelve gestelde regelen.

— Terwijl er in het staatkundige eene sterke gisting heerscht en de gemoederen steeds vijandig tegen elkander overstaan, is (door de maatregelen van den aartsbisschop tegen het dagblad *l'Univers* — zie onder Parijs —) ook in de geestelijke wereld eene spanning verwekt, waarvan men kwalijk de gevolgen kan voorspellen.

Men meent, dat de aartsbisschop, hetzij tegen zijnen zin hetzij voorbedachtelijk, zich zelven in groote moeijelijkheden zal wikkelen, vermits het eene algemeen erkende waarheid is, dat het dagblad *l'Univers* onder de bijzondere bescherming staat van den Paus en dagelijks met de grootste belangstelling wordt gelezen door het Opperhoofd der Katholijke Kerk.

Het wordt inmiddels door de openbare dagbladen ook niet onopgemerkt gelaten, dat, terwijl het dagblad *l'Univers* hier wordt gegispt ter zake van de wijze waarop het mededeeling heeft gedaan van het wonder te Rimini, de Paus megtiging verleent om het afbeeldsel der H. Maagd met eene gouden kroon te versieren.

(Het bewuste dagblad heeft een beroep gedaan op den Paus zelven. In afwachting van diens beslissing, zal het dagblad gehoorzamen aan den aartsbisschop en zich voorloopig onthouden van alle discussie, de godsdienst betreffende.)

De Londensche *Economist* zegt in zijn overzigt van de Graanmarkt, die te Londen op Vrijdag den 30sten Augustus gehouden is, het volgende:

„De graanmarkt was heden kalm en vast. Dat er geene plotselinge stijging in de prijzen heeft plaats gehad, in weerwil van de tijdingen over een deficit in den oogst en rijzing der prijzen in het buitenland, mag beschouwd worden als een zeker teeken, dat zij, die het best met het onderwerp bekend zijn, in de overtuiging verkeeren dat onze toevoeren *zóó verzekerd zijn doordien onze havens openstaan voor den handel van geheel de wereld*, dat er geene aanleiding is voor eene plotselinge rijzing.

Bevolking van Duitschland.

De bevolking van Duitschland bedraagt, behalve Oostenrijk, 34 à 35 millioen menschen. Pruissen (naar de telling van 1846) 16,112,948; Beijeren 4,504,874; Saksen 1,836,433; Hannover 1,758,856; Wurtemberg 1,743,827; Baden 1,349,930; Keur-Hessen 723,073; grootbertogdom Hessen 852,679; Saksen-Weimar 257,373; Saksen-Coburg-Gotha 147,195; Saksen-Meiningen 160,515; Saksen-Altenburg 129,589; Brunswijk 268,943; Nassau 418,627; Mecklenburg-Schwerin 528,151; Oldenburg 278,909; Anhalt-Dessau 63,082; Anhalt-Cöthen 43 120; Anhalt-Bernburg 48,844; Schwarzburg-Rudolstadt 68,711; Schwarzburg-Sondershausen 58,682; Reuss 112,175; Lippe 108,236; Schaumburg-Lippe 28,827; Waldeck 57,604, enz.

Uitslag der Verkiezingen van Leden voor de Provinciale Staten in de Provincie *Groningen.*

I.

HOOFDKIESDISTRIKT GRONINGEN.

Aantal ingekomen stembiljetten 839. Meerderheid 420.

Verkozen zijn de volgende 5 heeren:

J. Homan	647 st.
Mr. J. W. Quintus	643 st.
Mr. J. J. Cremers	524 st.
J. W. C. baron van Ittersum	501 st.
Mr. W. de Sitter	452 st.

Er zullen alzoo nog 6 leden moeten worden gekozen uit de volgende 12 heeren, die na de verkozenen de meeste stemmen op zich hadden vereenigd:

U. G. Schilthuis, J.z.	414 st.
K. Mesdag	410 st.
H. Beekhuis Damsté	394 st.
Mr. L. B. Lohman	319 st.
Dr. J. Visscher, G.z.	313 st.
Jhr. Mr. M. Backer	219 st.
Mr. A. Modderman	217 st.
Jhr. Mr. H. J. Trip	211 st.
Jhr. Mr. U. W. F. v. Panhuijs	206 st.
J. Swaagman, Jr.	190 st.
Mr. J. G. Onnes	179 st.
W. J. Meurs Wichers	137 st.

De stemopneming had plaats door twee bureaux en heeft geduurd van Woensdag morgen negen uur tot Donderdag morgen half vijf.

II.

HOOFDKIESDISTRIKT ONDERDENDAM.

Er zijn Stembiljetten ingekomen van

Bedum	45	Winsum	44
Zuidhorn	38	Grootegast	44
Grijpskerk	36	Usquert	27
Oldehove	26	Marum	20
Eenrum	37	Ezinge	24
Baflo	25	Middelstum	51
Oldekerk	22	Kloosterburen	19
Leek	[illegible]	Leens	62
Kantens	31	Warffum	40
Aduard	26	Ulrum	27

Totaal 707, waarvan 7 van onwaarde, zoodat de volstrekte meerderheid is 351.

De stemopneming begon Woensdag morgen precies te negen uur en heeft bijna onafgebroken voortgeduurd tot Donderdag morgen ruim vijf uur. Toen bleek, dat *niemand* de volstrekte meerderheid had bekomen, zoodat er eene herstemming zal moeten plaats hebben tusschen de 22 hieronder vermelde heeren, die de meeste stemmen hadden verkregen, als:

K. K. de Waard, te Grijpskerk	350 st.
Mr. A. J. van Roijen, te Onderdendam	339 st.
W. L. Dijkhuis, te Vierhuizen	305 st.
Mr. A. Beckeringh, te Onderdendam	303 st.
E. B. Bindervoet, te Zuidhorn	276 st.
H. W. Wierda, te Winsum	266 st.
H. Aalfs, te Hoogemeeden	247 st.
G. Reinders, te Warffum	233 st.
P. Brongers, te Eenrum	223 st.
A. S. Leubing, te Leek	200 st.
Dr. R. Westerhoff, te Warffum	194 st.
S. K. Noordhoff, te Middelstum	194 st.
R. E. Torrenga, te Zuurdijk	176 st.
H. K. Welt, te Uskwerd	168 st.
H. Bennema, te den Ham	149 st.
H. H. de Haan, te Hellum	136 st.
A. Groenman, te Niezijl	118 st.
Mr. A. Gelderman, te Zuidhorn	113 st.
J. S. Bruins, te Rasquert	105 st.
R. A. Quintus, te Faan	104 st.
J. F. Zijlker, te N. Beerta	100 st.
Jhr. Mr. R. M. A. de Marees van Swinderen, te Groningen	98 st.

(Niet minder dan 304 personen hadden stemmen op zich vereenigd.)

III.

HOOFDKIESDISTRIKT APPINGEDAM

Bij de opening van de 16 stembussen, ter benoeming van leden voor de Provinciale Staten, den 4den in het provinciaal hoofdkiesdistrikt te *Appingedam* hebbende plaats gehad, zijn bevonden 875 biljetten, waarvan slechts één van onwaarde is verklaard. Hiervan is alzoo de volstrekte meerderheid 438.

Er zijn uitgebragt 731 stemmen op den heer H. H. de Haan, 636 op den heer W. Waalkens, 592 op den heer J. P. Mulder, 506 op den heer mr. D. Bonthuis, 488 op den heer P. W. Wiertsema en 455 op den heer mr. L. J. Vos; zullende er eene herstemming moeten plaats hebben voor de vijf nu nog ontbrekende leden.

Deze stemopneming heeft plaats gehad op twee bureaux en geduurd van des morgens 9 tot des nachts 3½ uur.

IV.

HOOFDKIESDISTRIKT WINSCHOTEN.

Van de 1409 kiezers hebben 644 hunne stembriefjes ingeleverd. Volstrekte meerderheid 323. Bij het openen der briefjes, waarmede te 9 uur des morgens een begin werd gemaakt en des nachts te 3½ uur was afgeloopen, is gebleken, dat 2 briefjes van onwaarde waren, en dat van de overblijvende stemmen 375 waren uitgebragt op

J. H. Ro[illegible], te Finsterwolde, lid van de Provinciale Staten,

die dus thans op nieuw als zoodanig benoemd.

Verder niemand de volstrekte meerderheid verworven hebbende, zal er eene herstemming moeten plaats hebben voor de nog ontbrekende 11 leden, en wel over het volgende 22tal; die de achter hunne namen uitgedrukte stemmen op zich vereenigden, als:

S. P. van der Tuuk, te Bellingewolde	265 st.
J. F. Zijlker, te Nieuw Beerta	249 st.
Mr. G. Diephuis, te Winschoten	240 st.
H. L. Bouman, te Meeden	212 st.
K. M. Brouwer, te Nieuwe Pekela	207 st.
D. H. Bosscher, te Veendam	207 st.
D. N. Addens, te Bellingewolde	195 st.
J. G. Heeres, te Oude Pekela	185 st.
Mr. M. van der Tuuk, te Winschoten	183 st.
H. H. de Haan, te Hellum	172 st.
J. M. Meihuizen, te Wildervank	169 st.
P. Douwes, te Zuidwending	160 st.
J. H. Moorlag, te Onstwedde	141 st.
J. Bosman Tresling, te Winschoten	141 st.
L. E. Tiktak, te N. Pekela	137 st.
J. H. Kuiper, te Blijham	136 st.
U. G. Schilthuis, Jz., te Groningen	136 st.
H. J. Engelkens, te Wildervank	130 st.
H. C. ten Horn, te Veendam	123 st.
T. J. Borgesius, te Oude Pekela	113 st.
Mr. R. de Sitter, te Winschoten	107 st.
Mr. J. S. G. Koning, te Wedde	93 st.

Overigens waren de stemmen verdeeld over een groot aantal personen.

Kerk- en Schoolnieuws.

Anloo, 2 September. Uit het vroeger gemaakte 3tal ter vervulling van de bestaande predikants-vacature, waarop geplaatst waren de heeren *J. Heerspink*, kandid. te Gieten; *J. G. Borgesius*, kandid. te Pekela, en *F. J. Hesse*, pred. te Tjummarum, is op heden bij meerderheid van stemmen beroepen de heer *Heerspink*.

Sneek, 2 *September*. De kerkeraad der Hervormde gemeente heeft uit het medegedeeld twaalftal heden avond het volgende zestal van predikanten gevormd, in alphabetische orde gesteld: *Hugenholtz*, te Geervliet; *Niermeijer*, te 's Heer Arendskerke; *ter Haar Romeny*, te Eemnes binnendijks; *Sluiter*, te Zalk; *Timmerman*, te Engelen, en *de Vries*, te Oudewater.

Voor de vakante jongste predikantsplaats bij de Herv. gemeente te Hattem, is dit drietal predikanten gevormd: *Vinke*, te Beest; *Nijhoff*, te Vaassen, en *Heerspink*, te Gieten.

Op Zaterdag den 31sten Augustus had te Winschoten het examen plaats voor de Armenschool. Van de twaalf sollicitanten waren tien verschenen, van welke vóór den aanvang van het examen nog een bedankte. Na den afloop van het allezins belangrijk en doelmatig examen, werden vier personen genomineerd, zijnde (alphabetisch) P. Bosma, van Bellingewolde; B. Havinga, van 't Zandt; P.

Kruze, van Beerta, en J. Weers, van Sappemeer; uit welke personen, naar men verneemt, eerlang de benoeming zal gedaan worden.

INGEZONDEN STUKKEN.

Vrijheid en Orde.

Niet zonder bevreemding hebben eenige kiezers van het distrikt Groningen uit verschillende courant-artikelen, zoowel als uit hier en daar verspreide geruchten opgemerkt, dat er personen zijn, die de kandidatuur voor de Tweede Kamer der Staten Generaal van de Kiesvereeniging *Vrijheid en Orde* in het bijzonder, en de bedoelingen en handelingen dier vereeniging in het algemeen, door alle hun ten dienste staande middelen in een ongunstig daglicht trachten te stellen, en dat die personen in de keuze der middelen, om tot hun doel te geraken, niet altijd even kiesch zijn.

Leden van die Kiesvereeniging zijnde, moest hun die opmerking grieven, daar zij de innige overtuiging bezitten, dat, zoo ooit eene Kiesvereeniging, dan voorzeker *Vrijheid en Orde*, met de beste bedoelingen op de onpartijdigste wijze het belang des algemeens bij het kiezen van kandidaten, zonder aanzien van personen, behartigt.

De denkwijze van andersdenkenden eerende, vermeenen zij ook te mogen vorderen, dat de denkwijze hunner Vereeniging door andersdenkenden worde geëerd

Zij achten het beneden zich, te antwoorden op leugenachtige uit partijzucht geschrevene stukken, die niets uitwerken dan tweedragt te zaaijen, waar de grootst mogelijke eendragt noodig is; doch *aan het wélgezinde publiek* willen zij rekenschap geven van de beginselen, die de Kiesvereeniging *Vrijheid en Orde* hebben bewogen, den heer Steven Blaupot ten Cate, te *Hoogezand*, als kandidaat voor de Tweede Kamer aan de kiezers van dit distrikt aan te bevelen.

Zij beginnen met te verklaren, dat zij op hoogen prijs stellen de liberale beginselen, door mr. B. Wichers meer dan eens aan den dag gelegd; — dat zij achting hebben voor z.e.gestr. kennis; — dat zij bovenal als regtsgeleerde hem hoogschatten; — dat zij hem de plaats, die hij bekleedt als voorzitter van het provinciaal geregtshof van Groningen, overwaardig keuren; — dat zij niemand anders als afgevaardigde naar de Tweede Kamer zouden willen zenden, wanneer zij niet de zekere, op daadzaken gegronde overtuiging hadden, dat de betrekkingen van president van een provinciaal geregtshof en van lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal *in deze tijden* onvereenigbaar zijn, daar de vergaderingen van de Tweede Kamer de leden gedurende nagenoeg negen maanden in het jaar bezig houden door de menigvuldige organieke wetten, welke, ten gevolge der grondwetsherziening, in de eerstvolgende zittingen der Tweede Kamer nog zullen worden aangeboden.

Zij stellen echter als onomstootelijk vast, dat de heer mr. B. Wichers onmogelijk tegelijk te Groningen de belangen eener goede regtsbedeeling, en te 's Hage 's lands belangen kan bevorderen.

Zij stellen het als onomstootelijk vast, dat de tijd, die mr. B. Wichers moet besteden aan het bestuderen van de wets-ontwerpen met hare toelichtende memoriën, niet kan besteed worden aan de studie van zaken, die aan zijn oordeel als president van het provinciaal geregtshof mede worden onderworpen, — zaken, van wier beslissing dikwerf het geheele of gedeeltelijke vermogen, de eer, de vrijheid, ja, het leven van een' zijner medeburgers afhangt.

Nederland draagt teregt roem op zijne regtsbedeeling, en het hof van Groningen bekleedt eene eerste plaats onder de vele uitmuntende regts-collegiën in dat land; maar zal het dat ook blijven doen, wanneer men hetzelve in zijne werkzaamheden verlamt, door hetzelve een of meer zijner leden gedurende het grootste gedeelte des jaars te onthouden? Zal die regtsbedeeling dan altijd ongestoord zijnen gang kunnen gaan? Immers neen!

Het is om die gewigtige reden, dat men begrepen heeft, te moeten omzien naar iemand, waardig, om eenen man als mr. B. Wichers te vervangen als afgevaardigde naar de Tweede Kamer der Staten Generaal, en dien man heeft men gevonden in den heer Steven Blaupot ten Cate, te *Hoogezand*.

Een man, die zooals na een langdurig en naauwgezet onderzoek is gebleken, niet slechts volkomen aanbevelenswaardig is om zijne milde liberale beginselen, om zijne zucht om de belangen van zijn vaderland te bevorderen, blijkbaar uit zijn nuttig praktisch leven, uit zijnen onvermoeiden ijver in het bevorderen van de belangen van den middenstand als kern der maatschappij, en zijne belangstelling in de verbetering van den zedelijken en stoffelijken toestand der arbeidende en behoeftige klassen; maar vooral door zijne algemeene kennis en het hooge wetenschappelijke standpunt, waarop hij zich door ijverige studie heeft weten te verheffen.

Een man die, met de meeste kennis van zaken en, zooals zijne schriften getuigen, met een onbevangen helder oordeel en uit milde vrijzinnige beginselen weet te oordeelen over de geschiedenis van zijn vaderland, over de belangen van Neêrlands handel en zeevaart, over de bronnen van volkswelvaart en volksgeluk in ons land, over armwezen en wat niet meer! die herhaaldelijk op zijne geschriften eene bekrooning als bewijs van derzelver hooge waarde heeft mogen ontvangen.

Een man die, in dit gewest geboren en aldaar woonachtig, de belangen der provincie kent, die, voorstander en beoefenaar van wetenschappen, iedere inrigting, gesticht tot verspreiding van wetenschappelijke kennis, als eene bron van volksgeluk beschouwt en dezelve zal weten te verdedigen tegen verkeerde bezuinigingswoede van anderen; die door zijne daden toont, dat de woorden, die zijn welversneden pen en zijne overtuigende rede ons mededeelen, geene ijdele klanken, maar de innigste overtuiging van zijn eerlijk vaderlandslievend hart zijn.

Ziedaar, kiezers van het distrikt Groningen! de beginselen, die de Kiesvereeniging *Vrijheid en Orde* hebben bewogen, u dien kandidaat aan te bevelen; ziedaar in korte maar nog te flaauwe trekken den man geschetst, die u uit overtuiging, niet uit partijzucht of uit nevenbedoelingen door die vergadering is voorgesteld. Oordeelt gij, of *Vrijheid en Orde* door zijne kandidatuur aan het gewest onzer inwoning geen tweeledige dienst heeft willen bewijzen: door mr. B. Wichers te behouden voor het belang der regtspleging, en door zijnen kandidaat, den heer Steven Blaupot ten Cate, ter behartiging der provinciale en algemeene belangen voor te dragen als afgevaardigde naar de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Uwe keuze bij de eindstemming moge het zegel uwer goedkeuring drukken op de te zeer miskende bedoelingen onzer Kiesvereeniging.

Eenige kiezers, leden van Vrijheid en Orde.

In de *Prov. Gron. Courant* van Vrijdag den 30sten Aug. ll. vaart iemand sterk uit op de kiezersvereenigingen van het 4de kiesdistrikt: en geen wonder — dewijl door dezelve *zijne* en meer anderer intrigues totaal verlamd zijn. De schrijver noemt ze kuiperijen: wij en velen met ons verheugen ons over het *regt* van vereeniging en zullen daarvan een goed gebruik maken. Ook ergert de schrijver zich aan de boodschap, welke er te Winschoten bijgedaan is; wij vermeenden dat het voor iedere gemeente zaak was, de (van 2 gemeenten welke zich buiten de vereeniging gehouden hadden) ontbrekende kandidaten uit de eigene gemeenten aan te vullen: dit was vooral te Winschoten aan te raden, omdat men juist tegen *geen* der beide kandidaten ingenomen was. Dat doctor Tresling bij eene voorloopige stemming slechts 8 stemmen zoude verkregen hebben is opzettelijk verzonnen, en te bewijzen, dat op denzelven in de ambtelooze vereeniging 20 van de 35 stemmen uitgebragt zijn. — Dat het doen drukken en verspreiden der lijsten een bewijs van zwakheid der vereeniging zoude zijn, is onzin; het was alleen om den afloop publiek en de *nog* te ondernemen intrigues krachteloos te maken. Het verzwijgen der namen kan kwalijk aan vrees toegeschreven worden; dewijl de lijsten gedrukt werden namens de afgevaardigden van 9 gemeenten door de kiezers zelve aangewezen; en mogt de schrijver, die zeker zeer te leur gesteld is, lust gevoelen de geheele zaak van voren af aan publiek te behandelen (*), dan zullen de inzenders dezes zich de moeite getroosten hem naar behooren te regt te wijzen.

Een ander schrijver in hetzelfde no. maakt zich veel zorg, dat eenige van de aangewezen kandidaten geen goed gemotiveerd rapport zouden kunnen opmaken: wij deelen in die zorg niet; de rapporten mogen dan in 't vervolg minder klinkend, minder begoochelend zijn — aan degelijkheid zullen ze, vertrouwen wij, niet verliezen. Wij begrijpen niet dat het collegie Prov. Staten meer dan een goed ontwikkeld boeren- of burgerverstand vordert; veeleer, dat goede trouw en zelfstandigheid hoofdvereischten zijn.

Hoe maken het de zoogenoemde ongeleerde heeren Zijlker en Reinders in de Tweede Kamer?

Eenige afgevaardigden van kiezersvereenigingen.

In het laatst der vorige week was ik, als aangehuwd familielid, op de Zuider-begraafplaats te Groningen tegenwoordig bij de plegtige teraardebestelling van een oud', achtingwaardig burger dier gemeente. Ik moest daar aanschouwer zijn van een voor mij ontzettend, doch voor de naaste bloedverwanten nog meer hartroerend en treffend voorval, — een voorval, door de onachtzame, zorgelooze en allezins laakbare handelwijze van den aldaar fungerenden grafdelver veroorzaakt geworden.

De steller dezes kan, in het belang van Groningens ingezetenen, — die toch ongetwijfeld heilig belang stellen in eene statige en plegtige nederdaling van hunne dierbare overledenen in het graf, en wie het niet onverschillig kan zijn, hoe zij dezelve daarin zien nederkomen, — niet nalaten, langs dezen weg dit voorval ter algemeene kennis te brengen, en hen, aan wie het toevoorzigt op de begraafplaatsen en derzelver bewaarders is opgedragen, daardoor opmerkzaam te maken

Terwijl de kist in het graf werd nedergelaten en naauwelijks ter halver weg gekomen was, brak eene der oude en bijna vergane planken, die in plaats van goede en gave posten daar lagen; de vier mannen, die er op stonden, stortten dus met en nevens de kist in het graf neder; de mannen der andere zijde waren daarop niet verdacht, en hielden door den schrik nog te sterker vast, waardoor dus de kist, in plaats van regt, met het onderste naar beneden, langzaam in het graf neder te dalen, op zij er in nederviel, en zóó te staan of te liggen kwam, — en twee mannen eenigzins bekneld tusschen de aarde en de kist geraakten, maar benevens de twee overigen met den schrik er nog afkwamen, hoewel zij ligt een been hadden kunnen breken, of eenig ander letsel bekomen. Steller dezes onthoudt zich de plaatsing en den toestand van het lijk te schetsen, ontstaan door het op zijde vallen der kist.

Hij wil ook niet gewagen van de havelooze en achtelooze kleeding van den doodgraver en zijn' helper, daarbij stilstaande en niets doende.

Dit alléén zij hier nog opgemerkt, dat een aanverwant uit eene naburige Provincie er bij tegenwoordig, zijne verwondering en regtmatige afkeuring, gelijk al de leden der familie hunne verontwaardiging over een en ander te kennen gaf, terwijl het Groningen, zoo als hij verder aanmerkte, niet tot eer verstrekte, dat zulk een geval door verregaande onachtzaamheid bij eene plegtige en statige begraving plaats vond.

Sapienti Sat.

(*) Als 't dan maar niet geschiedt in deze Courant, die met de opname van dit artikel — wat haar betreft — dezen strijd wenscht te eindigen. *Noot der Red.*

Correspondentie.

Volgens de verklaring van den heer J. H. Maatjes zelven, luidt zijn ontslag even zoo als de berigtgever ons gemeld heeft. Met de vraag of dit ontslag al of niet eene openbare onwaarheid is, behoeven wij ons hier niet verder in te laten, te meer daar bovengenoemde het plan heeft, binnen kort deze zaak door den druk bekend te maken.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 2 Sept., kapit. *Kuiper* de 5 Gezusters, van Grangemouth; *Bakker* de 2 Gebroeders, van Newcastle; 3den *Kuiper* Alida Schuringa, van Seaham; *Kortrijk* Anna Alida, van Bergen. — Te Texel 31 Aug., *Oldenburger* Gustaaf, van Archangel; 1 Sept. *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, van Cardiff; *Panjer* Heilina en *Hofkamp* de 10 Gebroeders, beide van Stockton; *de Jonge* Fennegina, van Archangel; *Smaal* Anna Alida, van Bergen. — Te Helvoet 1 Sept., *Plukker* Hendrika, van Libau; *Lieffijn* Goede Verwachting, van Bergen. — Te Bremerhaven 28 Aug., *Blaak* Jantina, van Sunderland; 30sten *Koning* Gesina, van Archangel. — Te Hamburg 30 Aug., *van der Zwaag* Menschlievendheid, van Jutphaas; 2 Sept. *de Vries* vr. Ida, *de Grooth* de 2 Gebroeders, *Nieland* Hoop en Liefde en *Esbra* Elisabeth, alle vier van Amsterdam. — Te Memel 24 Aug., *Hazewinkel* Oostzee Packet, van Hamburg. — Te Bolderaa 22 Aug., *Huisman* de 2 Zusters, van Montrose; *Kuiper* Catharina Johanna, van Delfzijl; *Mulder* Maria Catharina, van Dundee; *Zeven* Concordia en *Sprik* Juliana Louisa, beide van Schiedam; *Schaap* jonge Klaas, van Amsterdam; 23sten *Sprik* Gretina Hillegina, van Schiedam; *Smit* Anna Elisabeth, van Delftshaven; *van der Wijk* Annegina, van Belfast; *Vos* Carolina Johanna, van Hull; *Huisman* Hendrika, van Schiedam; *Kuiper* Annegina Elsina, van Arbroath; *van der Werf* Jantina, van Londen; *Keuder* Juno, van Termunterzijl; 24sten *Popken* Wilhelmina, van Newcastle; 26sten *Hazewinkel* Onderneming, van het Nieuwe Diep. — Te Londen 31 Aug., *Mulder* Marchina, van Dordrecht; *Dik* Catharina, van Archangel. — Te North Shields 30 Aug., *Olthoff* Catharina, van Kampen. — Te Koppenhage 27 Aug., *Brouwer* Elsina, van Amsterdam. — Te Stockholm 26 Aug., *de Vries* Anna Sophia, van Hamburg.

Binnengekomen te Amsterdam den 3 Sept., kapit. *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, van Cardiff; *Panjer* Heilina, van Stockton; *de Jonge* Fennegina, en 4den *Buining* Magdalena, beide van Archangel. — In het Vlie 1 Sept., *Kuiper* de 5 Gezusters, van Grangemouth; *Mulder* Alida, van Archangel. — Te Brielle 2 Sept., *Smit* Annechiena Engelina, van Newcastle. — Te Laguaijra 5 Aug., *Bakker* Zeevaart, van Amsterdam. — Te Marseille 29 Aug., *Koster* Martha Elisabeth, van Amsterdam. — Te Londen 2 Sept., *Folders* Weldaad en *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, beide van Amsterdam; *Top* Clasina Margaretha, van Rostock.

Zeilklaar te North Shields vóór Aug., kapit. *Drent* Tjapke Schuringa, naar Rotterdam. — Te Liverpool 29 Aug., *de Boer* Gesina naar Amsterdam.

In lading te North Shields den 29 Aug., kapit. *Weij* Christina, naar Smirna. — Te Londen 29 Aug., *Huisman* Catharina Elisabeth, naar Amsterdam; 30sten *Deddes* Alberdina, naar Koningsbergen; *Hazewinkel* Delia, naar Stettin. — Te Liverpool 30 Aug., *Schuuring* Annechiena, naar Dordrecht.

Vertrokken van Amsterdam den 2 Sept., kapit. *Ketelaar* de Hoop, naar Lissabon; *Puister* Fennechiena, naar Oporto; *Thaden* Catharina Alegonda, naar Liverpool; *Sap* Gesina Fenna en *Brouwer* Harmina, beide op avontuur; 3den *Bakker* jonge Tijs, naar Rostock. — Van Texel 2 Sept., *de Boer* Wemelina, naar Londen. — Van Newport 30 Aug., *Muller* Christina, naar Barcelona. — Van Portsmouth 28 Aug., *Bos* Anna Elisabeth, naar Cardiff. — Van Bolderaa 24 Aug., *Vos* Jantina, *Schuuring* Engberdina Anna en *Vos* Anna Luitzia, alle drie naar Elseneur. — Van Hamburg 30 Aug. *Bontekoe* jonge Lucas, naar Dantzig; *Post* Edsardina Catharina, naar Belt; 31sten *de Haan* vr. Gesina, naar Makkum; 31sten *Schuring* Hillechiena, naar Fridericia; *Swiers* Goede Verwachting, naar Pagesand. — Van Travemunde 1 Sept., *Boer* Verwachting, naar Dantzig. — Van Dantzig 27 Aug., *Bontekoe* vr. Geertruida, naar Bremen; *Postema* Fresina, naar Abbeville. — Van Kroonstad 25 Aug., *Kramer* Catharina, naar Rio Janeiro.

Vertrokken van Amsterdam den 4 Sept., kapit. *Albers* Gesina Helena, naar Nantes. — Uit het Vlie 1 Sept., *Kwint* Hendrika Gesina, naar Petersburg; *Meints* Diewerdina, naar Koningsbergen; *van Sluis* Zorg en Vlijt en *Bekkering* Ulrika, beide naar Dantzig; *Timmer* Koophandel en Zeevaart en *Gerritsma* jonge Gerrit, beide naar Stettin; *Kok* Jan Fredrik, naar Frederikstad; *Wever* Gesina Beerta, naar Noorwegen; *Bekkering* Catharina, op avontuur. — Van Falmouth 31 Aug., *van der Veer* Wilhelmina Frederika, naar Waterford.

Kroonstad, 24 Aug. Het Holl. schip *Wendelina*, kapit. Mulder, zeilrée op de reede liggende, is in den afgeloopen nacht door den bliksem getroffen, waardoor deszelfs bezaansmast is verbrijzeld, terwijl het dek is opgeheven en geborsten. Het schip is in de haven gebragt, en moet lossen om te repareren.

Elseneur, 28 Aug. In den afgeloopen nacht heeft alhier een' hevigen storm uit het Zuid-Westen gewoed, waarin verscheidene schepen schade bekomen hebben, waaronder het schip *Fossina Siers*, kapit. Boiten, met teer van Stockholm naar Dordrecht bestemd, dat voor anker liggende, na tegen een Russische brik aangedreven te zijn en de mast verloren te hebben, naar de Zweedsche kust is afgedreven; later de storm bedaard zijnde, is het schip alhier in de haven gebragt.

Men meldt uit Amsterdam, d.d. 4 Sept.: Volgens een bij ons ingekomen gerucht, zou het schip, bij den mond van de Sleene verongelukt, hoogst waarschijnlijk zijn de Nederlandsche schooner *Hendrika Johanna*, kapit. Ectinga, van Libau naar de Maas gedestineerd.

Delfzijl, 4 Sept. Binnengekomen den 28 Aug. kapit. *Dorst* Margaretha, van Norden; 30sten *Huisman* Aurora, van Bremen; *Strakholder* Annette, van Norden n. de Zaan; 31sten *Hilbrands* Wendelina, van Oudsoen, met verlies van zeilen, boot en meer andere schade; *Huisman* Clarina en *Postema* Margaretha, beide van Nesmerzijl; 2 Sept. *van Es* de jonge Hendrik en *Klein* de 2 Gebroeders, beide van Carolinerzijl n. Amsterdam; *Beerthuis* Thedina, van Emden n. Amsterdam; 3den *Leeuw* Maria Louisa, van Oudsoen; 4den *Sterenborg* de Vriendschap, van Frederikstad; *Schaaf* Tjakelina, en *Gust* Margaretha, beide van Carolinerzijl n. de Zaan; *Molenkamp* vr. Aaltje, van Nesmerzijl n. Amsterdam; *Heins* de 5 Gebroeders en *Heins* Bouwina, beide van Norden n. Amsterdam; *Fokkens* Tomke, van Nesmerzijl; *Heins* Georgina, van Norden; *Modder* Stijna, van Emden; *van der Werf* Alida Gesina, van Kragero. — Vertrokken den 31 Aug. *Bleeker* Henderika Jacomina en *Nieveen* Henderika, beide van Amst. n. Hamburg; *Lodewijks* Arendina Sochia, naar Leer; *de Wal* de 4 Gebroeders, op avontuur; *Schoe* Amicitia et Fides, naar Noorwegen; *Kleufkoorn* Margaretha en *Held* Helena, beide naar Emden; *Vos* Aaltina, naar Papenburg; 3 Sept. *Sap* Margaretha Everharda, op avontuur; *Forma* vr. Antje, naar Leer; *Rozeboom* Onderneming, naar Ditzum; *Heins* Biena Margaretha, op avontuur.

Zoutkamp, 4 Sept. Binnengekomen den 2den kapit. *de Groot* Jacoba Johanna, van Liverpool; *Hazewinkel* de Munte, van Newhaven; *Jenkins* Jane, van Ipswich. — Vertrokken den 1sten *Bottema* Gesina, van Amst. n. Rostock; 2den *Visser* Admiraal de Winter, naar Memel.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

27 Aug.	Spijkman, Juliana Louisa (Amst.), van Amst. n. Petersb.
29 ——	[illegible] Wijbrandus?, Maria (Pekela), van Schied. n. de Oostz.
	Smit, Morgenster (Veendam), van Stettin n. Bristol.
	Bekkering, Ariane (Amsterdam), van Schiedam n. Riga.
	Dik, Catharina Josephina (Veendam), van Delfzijl n. Dantz.
30 ——	Paap, Margaretha (Veendam), van Amsterdam n. Stettin.
	Bakker, Emina (Veendam), van Schiedam n. de Oostzee.
	de Groot, Lucas Wildervank (Pekela), van Rott. n. de Oostz.
	Blouw, Annegina (Groningen), van Londen n. Koningsb.
	Nieboer, Elisabeth (Groningen), van Amst. n. Petersb.

De Wind den 27sten Z.W.; 29sten Z.Z.W., W.; 30sten W.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 30sten Augustus tot en met den 5den September 18[illegible]0 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 12 dochters; gehuwd 7 paren; overleden 9 ouden en 8 jongen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 4 *September*.

Nederl., Werk. Schuld 2½ pCt. 57, $57\frac{1}{16}$, 57; Dito Cert. 3 pCt. $68\frac{1}{8}$, $68\frac{1}{4}$, $68\frac{3}{16}$; Dito dito 4 pCt. $88\frac{5}{8}$, $88\frac{1}{2}$; Aand. Holl. Spoorwegmaatschappij 63 — Belgie, bij Rothschild 2½ pCt. $47\frac{9}{16}$. — Frankrijk, Obligatiën 3 pCt. $54\frac{1}{2}$, $54\frac{7}{16}$, $54\frac{7}{16}$. — Spanje, L. bij *Ard.* van 85 £ 5 pCt. $12\frac{3}{4}$, $12\frac{13}{16}$; Dito dito van 510 £ 5 pCt. $13\frac{1}{16}$, $13\frac{1}{4}$, $13\frac{1}{8}$; Dito bij Dito Onbep. Stukken 5 pCt. $12\frac{1}{2}$, $12\frac{11}{16}$; Dito 3 pCt. $37\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $32\frac{3}{4}$, $33\frac{1}{8}$, $33\frac{1}{16}$; Coup. Ard. 9¼,

9½; Passive 3 pCt. 4⅛; Fransche Uitgest. 4¼. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 37¼, 37⅜; Dito dito 4 pCt. 36⅞; 36½. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 105⅝; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 105½; Cert. 4½ pCt. 96⅞; Dito bij *Hope* 4 pCt. 88⅞; Dito bij *Stieglitz en Comp.* 4 pCt. 88⅞, 88¼; Dito bij id., 5de Serie 4½ pCt. 88⅝; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 67¼, 67⅜. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 78¼, 79¼; Dito Nieuwe 2½ pCt. 42⅛, 42¼; Dito Nieuwe 5 pCt. 83¼, 83⅜; N. Weener Loten v. 250 fl. 305; Denem. 5 pCt. 101⅛; Braz. 5 pCt. 92; N. Mex. 5 pCt. 28⅜, ⅝, ¾; Ecuador 3½, ⅜.

Bij geringe affaire waren heden Holl. fondsen iets minder vast.
Van Spaansche was eenige meerdere vraag naar Binnenl. 3 pCts.
Alle overige soorten prijshoudend.
Portug. en Oostenrijksche op nieuw iets aangenamer.
Russische meer aangeboden. Mexik. meer gewild.
In de overige vreemde effekten was bijna geene variatie.

Venez. Uitg. v. 100 £ 12⅝; Bl. Gr. v. 500 £ 4⅞; Dito Onb. St. 4⅛; R. Gr. Onben. St. 4⅛; Dito Coupons ⅝.

Koers van het Geld: Beleening 2½; Prolong. 2½; Disconto 2 pCt. *Laatste Prijzen te vijf uur:* Integr. 2½ pCt. 57; Ard. à 510 £ 13⅛; Binnenl. 3 pCt. 33⅛ à ¼.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 3 September.

TARWE.	GERST.	
Oude Bak 70 ℔ f 7,70	N. Winter 52 ℔ f 4,00	Zw.Voer 40 ℔ f 2,50
Oml.v.1849 70 » » 7,40	» 54 » » 4,30	» 42 » » 2,60
» 72 » » 7,80	» 56 » » 4,55	» 44 » » 2,70
Old. 68 » » 6,60	Zomer	BOONEN.
» 70 » » 7,10	» 60 » » 4,40	Paardb. f 4,75 f 5,25
» 72 » » 7,50	Knobbe 62 » » 4,60	ZADEN, ENZ.
N. ROGGE.		Gr.Gortp.m.f6,75 f 8,00
Inlands. 66 ℔ f 5,15	HAVER.	Par.100N. ℔ f 9 à f 13
» 68 » » 5,45	Dikke 44 ℔ f 2,75	N. Kools. f 7,50 tot
» 70 » » 5,75	» 46 » » 2,90	f 10,90
BOEKWEIT.	» 48 » » 3,05	N.Aveels. f
Gr. Zand 62 » » 4,90	»	Dedera. f
» 64 » » 5,20	» 50 » » 3,25	G.Mosts. f 6 tot f 10
» 66 » » 5,50	» 52 » » 3,35	Raapol. p. v. f 34,50
Sw. Zand 64 » » 5,10	Bl. Voer 38 » » 2,50	Prijs der Boter
Veen 64 » » 4,90	» 40 » » 2,60	1stes. ¼ Ton f 21 à f 21½
	» 42 » » 2,70	2de s. ¼ Ton f 20 à f 20½

Over 't geheel was er heden weinig kooplust, waardoor de meeste artikelen iets lager werden afgegeven. — Tarwe bijna niet in omgegaan. — Rogge en Boekweit 15 cents lager. — Gerst meer aan en als genoteerd moeijelijk te plaatsen. — Haver de Witte voersoorten lager; Dikke en Zwarte in een doen. — Boonen en Gort als voren. — Koolzaad de beste soorten als voren, wakke soorten 50 centen lager. — Geel Mostaardzaad bijna zonder eenige vraag.

ROTTERDAM, 2 *September.* Tarwe: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. bij goeden aanvoer en betere weêrsgesteldheid minder begeerd en 30 cents lager verkocht: goede en puike jarige f 8 a f 8,40; mindere f 7 a f 7,90; N. dito van f 7 tot f 8,50; voor de zaai f 8,75; Roode soorten bij uitsluiting als voren: 154 ℔ O. witb. Poolsche f 308, f 310; 155 ℔ bonte dito f 285; 162 ℔ jar. Hoogl. Kleefs. f 285; 166 ℔ N. dito f 290; 160 ℔ Meursche f 268; 161 ℔ jarige dito f 271. — Rogge stil: N. Overm., Zeeuws. en Vlaams. f 5,50 a f 6,40; voorts 148 ℔ Fransche f 170; 148 ℔ Pruiss. f 170; 144, 147 ℔ Rijn f 160, f 174; 140, 142 ℔ Archangel f 155, f 160. — Gerst 40 cents hooger: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter f 4,60 a f 4,80; dito Zomer f 4,30 a f 4,50. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte f 2,60 a f 3,40; dito Lange f 2,30 a f 2,90. — Boekweit f 8 a f 10 lager: op 140 ℔ jar. N. Brab. f 168, f 169, f 170; N. dito, voor het eerst ter markt en van goede kwaliteit, f 170, f 180; jarige Gron. Veen f 145. — Erwten weder 50 cents hooger: Jar. Zeeuws. Groene f 6,50 a f 8; N. dito f 7,50 a f 8,50. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte en dito Bruine f 6 a f 7,50 nominaal; dito Paardenboonen f 4,40 a f 4,80. — Koolzaad hooger verkocht: puik Zeeuwsch en Overm. in zakken 54½ p. vl.; 55 p. vl.; ordin. Zeeuwsch gestort 55 p. vl.; puik Vlaamsch 57 p. vl. gestort; Flakk. 48 a 52½ p. vl. in zakken.

AMSTERDAM, 4 *September.* Tarwe niets in omgegaan. — Rogge tot iets lagere prijzen, vooral Pruissische, met goeden handel; aan cons. en speculatie: 124 ℔ Pruiss. f 172; 122 ℔ dito f 166; 123 ℔ Pommer f 163; 116, 117 ℔ gedroogde f 152, f 155. — Inl. Gerst prijsh.; buitenl. zonder handel; n. Zeeuws. Wr. f 138, f 148. — Haver zonder handel.

Koolzaad zonder verandering: Vriesch 45 en 50½ p. vl.; op 9 vat dadelijk, in Sept., Oct. en Nov. 58½ p. vl.; April 60 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 110 ℔ Archang. f 285. — Raapolie dadelijk en op levering bij voorgaanden marktdag flaauw: op 6/w. f 36; Vlieg. f 35; Oct., Nov. en Dec. f 34,50 a 75; Mei f 35 a 25. — Lijnolie op 6/w. f 35; Vlieg. f 34. — Hennepolie op 6/w. f 37,50; Vlieg. f 36,50.

LONDEN, 30 *Augustus.* Hollandsche Boter zonder verandering; uitgezonderd Vriesche, welke niet boven 76 à 78 sh. voor beste, en 67 à 70 sh. voor inferieure is te noteren.

LONDEN, 2 *Sept.* De puike soorten Inl. Tarwe alleen bedongen de volle prijzen van l.l. Maandag, doch mindere kwal. waren iets lager verkrijgbaar. In vreemde ging tot de notering der vorige week tamelijk veel om. Gerst was 1 sh. duurder. Ten gevolge van schaarste werd voor Haver 6 p. a 1 sh. meer bedongen. Boonen en Erwten 1 sh. hooger.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

W. O. DATEMA, van *Bedum*,
met
J. NOORDA, van *Noordwolde.*

ONDERDENDAM, 29 Augustus 1850.

*** Getrouwd:

J. M. DE HOSSON
met
J. T. H. CROHE.

GRONINGEN, 4 September 1850.

*** Heden beviel van eene DOCHTER J. VAN CALCAR, Echtgenoot van

Mr. **A. G. VAN DALSEN FONTEIN.**

DRONRIJP, 30 Augustus 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Door Gods goedheid werd heden a ond verlost van eenen welgeschapen ZOON GEPKE KRUISENGA, geliefde Echtgenoot van

B. DE HAAN.

GRONINGEN, 4 September 1850.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijn waarde Neef GERKE JULLES ITEMA, in den ouderdom van 35 jaren.

GRONINGEN, 3 September 1850.

A. BROUWER.

Al degene, welke iets te VORDEREN heeft van — of SCHULDIG is aan de NALATENSCHAP van wijlen den Heer **S. J. EINTHOVEN**, in leven Chirurgijn te *Groningen*, wordt verzocht, daarvan vóór den 20sten September 1850 Opgave of Betaling te doen ten KANTORE van Mr. E. VAN HERDE, Notaris te *Groningen*.

*** Al wie iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD is aan de NALATENSCHAP van wijlen **JAN JACOBS BEUKEMA**, in leven *Broodbakker* te *Ulrum*, en aldaar onlangs overleden, wordt verzocht, daarvan binnen acht dagen OPGAVE te doen, *of* ten Sterfhuize, *of* te *Appingedam*, ten Kantore van

Mr. J. POTTER VAN LOON.

APPINGEDAM, 3 September 1850.

Ten gevolge het Bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer REGTER-COMMISSARIS, worden de BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEISCHERS, de BEVOORREGTE en de PAND of HYPOTHEEK hebbende daaronder begrepen, van **JOHANNES BERNARDUS DURVILLE**, Timmerman en Aannemer te *Groningen*, thans in staat van Faillissement, bij deze opgeroepen, om op DINGSDAG den 17den September 1850, des voormiddags te half 10, in de GEHOORZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen* te verschijnen, ten einde tot de **VERIFICATIE** hunner **SCHULDVORDERINGEN** over te gaan.

Mr. A. OUDEMAN,
Curator.

*** **BURGEMEESTER** en **WETHOUDEREN** van ***WINSCHOTEN*** brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, in het bijzonder van de VEEHANDELAARS, dat door den Raad der Gemeente, bij deszelfs besluit van den 12den dezer maand, is bepaald:

Dat de **JAAR- en VEEMARKT**, welke in dit jaar invalt op *den 26sten en 27sten September e.k.*, uit hoofde der FESTIVITEITEN, welke op den 25sten en volgende dagen der maand September te *Groningen* zullen plaats vinden, ter gelegenheid der INWIJDING van het GEBOUW der AKADEMIE, voor dezen keer op de gebruikelijke wijze zal gehouden worden op **DONDERDAG den 19den**, en **VRIJDAG den 20sten derzelfde maand**; en dat van deze vervroeging der Jaar- en Veemarkt te *Winschoten* in verschillende openbare nieuwsbladen aankondiging zal worden gedaan, ten einde een' ieder, welke daarbij belang heeft, zulks ter kennis kome.

WINSCHOTEN, 13 Augustus 1850.

Burgemeester en Wethouderen voorn.:
H. J. ENGELKENS.
Ter Ordonnantie van dezelven,
De Secretaris:
A. GROENIER.

Het wordt bij deze bekend gemaakt, dat de ***HOOGEZANDSTER BRUG*** van af den **10den September e.k.** tot en met den **20sten daaraanvolgende NIET GEPASSEERD** zal kunnen worden.

HOOGEZAND, 3 September 1850.

De Burgemeester der Gemeente Hoogezand:
M. J. TER HASEBORG.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 20sten September 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BULSING, in *den Doelen*, aan de Groote Markt, alhier, publiek te koop worden aangeboden:

Eene ruime **HEEREN BEHUIZING**, get. X, no. 127 V, met grooten TUIN, staande en gelegen Zuidzijde aan het Zuiderdiep, te *Groningen*, te zamen groot 16 Roeden, 96 Ellen, wordende thans door den Heer P. WELLENBERGH in eigendom bewoond en gebruikt. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP** en te dien einde van heden af dagelijks bij den Eigenaar te bevragen. — Om te aanvaarden op den 1sten November e.k. — Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 11 tot 2 uren, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, in tijds ten Kantore van genoemden Notaris te bekomen.

---

f 20,000

wordt, tegen billijken interest, TER LEEN gevraagd door een fatsoenlijk jong Mensch, ter oprigting eener WINSTGEVENDE FABRIJKZAAK.

Informatiën, zoowel omtrent den Persoon als de Zaak zelve, zijn te bekomen met *franko Brieven*, onder letter R, bij den Boekdrukker en Boekverkooper V. MEURSINGE, te *Leeuwarden*.

Eene **ONGEHUWDE VROUW**, van middelbare jaren, genegen tot de betrekking van **MOEDER** in het **WERKHUIS** te ***Kolham***, vervoege zich aldaar bij

H. ALDERSHOFF.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*,
AUGUSTUS 1850.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
25	764,16	762,13	760,28	13,5	19,0	16,0	0,89	0,66	0,70	Z.Z.W.	W.Z.W.	Z.W.	weinig bewolkt	bewolkt	betrokken
26	753,94	756,21	761,66	16,4	16,5	13,5	0,96	0,66	0,78	Z.W.	W.	W.	regen	»	»
27	767,47	765,97	760,71	12,0	18,8	14,8	0,82	0,61	0,81	W.	Z.Z.W.	Z.	weinig bewolkt	betrokken	regen
28	757,87	760,17	761,74	13,8	15,0	10,5	0,76	0,70	0,76	W.Z.W.	W.	W.	bewolkt	bewolkt	helder
29	761,43	761,56	762,28	12,1	15,5	11,4	0,76	0,61	0,79	W.t.Z.	W.t.N.	»	helder	»	betrokken
30	764,25	765,54	766,98	12,0	15,0	11,2	0,86	0,68	0,86	W.	N.W.	W.N.W.	bewolkt	»	regen
31	767,01	767,03	767,29	13,0	15,8	12,6	0,80	0,74	0,88	W.t.Z.	W.t.N.	W.Z.W.	betrokken	betrokken	betrokken

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.